

Tézy na záverečné skúšky Špeciálna pedagogika

1. Vymedzenie pojmu špeciálna pedagogika (ďalej ŠP) a vymedzenie jej predmetu.
2. Postavenie ŠP v sústave vied, hraničné odbory a pomocné vedy – priame, nepriame.
3. Systém ŠP vo všeobecnom a užšom zameraní.
4. Základné kategórie, pojmy a termíny v ŠP.
5. Norma a normalita v ŠP.
6. Vývin, vývinové anomálie.
7. Socializácia osôb s postihnutím a narušením.
8. Edukácia v integrovaných a relatívne segregovaných podmienkach.
9. Vznik a vývoj ŠP ako vednej oblasti.
10. Metodológia ŠP, výskumné metódy a diagnostika v ŠP.
11. Komplexná rehabilitácia osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP).
12. Špeciálno-pedagogické poradenstvo.
13. Diferenciácia osôb so ŠVVP.
14. Depistáž, evidencia a možnosti edukácie detí a mládeže so ŠVVP.
15. Sústava špeciálnych škôl a zariadení.
16. Riadenie a samoriadenie v špeciálnych školách a zariadeniach.
17. Špecifiká edukačného procesu v integrovanej a relatívne segregovanej forme edukácie.
18. Teória komunikácie osôb so ŠVVP.
19. Rodinná a predškolská výchova detí so ŠVVP.
20. Porovnávací špeciálna pedagogika.
21. Špeciálna pedeutológia.
22. Základy pedagogiky mentálne postihnutých.
23. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých.
24. Základy pedagogiky sluchovo postihnutých.
25. Základy pedagogiky telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených.
26. Základy pedagogiky osôb s narušenou komunikačnou schopnosťou.
27. Základy pedagogiky psychosociálne narušených.
28. Základy pedagogiky viacnásobne postihnutých
29. Základy pedagogiky detí s vývinovými poruchami učenia.
30. Základy pedagogiky detí s vývinovými poruchami správania.
31. Základy pedagogiky nadaných a talentovaných.

Povinná literatúra:

Vašek, Š.: Základy špeciálnej pedagogiky, Sapientia, Bratislava, 4.doplnené vydanie 2008, ISBN 978-80-89229-11-6

Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika – terminologický a výkladový slovník, SPN, Bratislava 1994, ISBN 80-08-01217-X

Odporúčaná literatúra:

Fischer,S., Škoda, J.: Speciální pedagogika, TRITON, Praha/Kroměříž,2008 Kolektív autorov (vedúca kolektívu: Mgr. Harčaríková Terézia, PhD.) : Pamätnica 1967-2007, 40 rokov denného vysokoškolského štúdia špeciálnej pedagogiky na UK v Bratislave, UK ,PdF UK, KŠP, vo vyd. MABAG spol.s r.o., Bratislava, 2007

Ludíková, L. a kol.: Kombinované vady, UP Olomouc, 2005

Németh, O.: Slabozrakosť ako pedagogický problém, Sapientia, Bratislava 1999

Pipeková, J. a kol.: Kapitoly ze speciální pedagogiky, Paido, Brno, 2. vyd. 2006

Pokorná, V.: Teorie, diagnostika a náprava specifických poruch v učení, Portál, Praha 1997

Vančová, A.: Pedagogika viacnásobne postihnutých, Sapientia, Bratislava 2002

Vančová, A.: Základy pedagogiky mentálne postihnutých, Sapientia, Bratislava 2005

Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika pre 2.ročník SOŠ, SPN, Bratislava 2000

Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika pre 3.ročník SOŠ, SPN, Bratislava 2001

Vašek, Š. a kol.: Špeciálna pedagogika pre 4.ročník SOŠ, SPN, Bratislava 2003 Aktuálne právne a pedagogické normy.

Periodiká: Efeta, Speciální pedagogika

Zborník: Paedagogica specialis

TÉZY NA ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY

Špeciálnopedagogická diagnostika a prognostika

1. Vymedzenie špeciálnopedagogickej diagnostiky, predmet, význam a miesto špeciálnopedagogickej diagnostiky v systéme špeciálnopedagogických vied
2. Komplexná diagnostika a diagnóza, jednotlivé zložky komplexnej diagnostiky
3. Priebeh diagnostického procesu a formulovanie záverov špeciálnopedagogickej diagnostiky
4. Diagnostické metódy v špeciálnej pedagogike – vymedzenie, rozdelenie a požadované vlastnosti
5. Anomálie vývinu
6. Pozorovanie ako diagnostická špeciálnopedagogická metóda
7. Exploračné diagnostické metódy v špeciálnej pedagogike
8. Testové metódy – didaktické testy, testy motoriky a laterality, logopedické testy
9. Štúdium prípadu, rozbor výsledkov činností, prístrojové metódy v špeciálnej pedagogike
10. Zisťovanie úrovne vedomostí, sociability
11. Zisťovanie úrovne motoriky, laterality
12. Zisťovanie úrovne reči (hovorenej, písanej, posunkovej)
13. Zisťovanie úrovne sebaobsluhy
14. Orientačné vyšetrenie funkcie zmyslových orgánov
15. Diagnostické situácie – hra, vyučovanie, práca a iné činnosti
16. Využitie výsledkov špeciálnopedagogickej diagnostiky v praxi
17. Systém špeciálnopedagogických poradenských služieb – kompetencie a spolupráca v rámci tímu pri poradenskej činnosti

Literatúra:

- VAŠEK, Štefan. (2004) Špeciálnopedagogická diagnostika. Bratislava: Sapiencia, 2004. ISBN 80-969112-0-1.
- TICHÁ, Erika. (2008) Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky. Bratislava: MABAG, 2008. ISBN 978-80-89113-60-6.
- ZELINKOVÁ, Olga. (2001) Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program.

1.vydanie. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-544-X.

- Školský zákon 245/2008.

Tézy na záverečné skúšky

Špeciálno-pedagogické poradenstvo

1. Poradenstvo v rezorte školstva – vymedzenie pojmu poradenstvo, genéza poradenstva, poradenské systémy
2. Poradenstvo v rezorte školstva – legislatíva, koncepcie špeciálno-pedagogického poradenstva
3. Špeciálno-pedagogické poradenstvo – vznik a vývoj na Slovensku
4. Poradenstvo v rezorte školstva – poradenstvo ako súčasť komplexnej rehabilitácie, východiská a ciele špeciálno-pedagogického poradenstva.
5. Princípy v špeciálnopedagogickej poradenskej práci
6. Kooperácia v špeciálno-pedagogickom poradenstve – poradenský tím
7. Prvý kontakt, čas v poradenstve, chyby v poradenskej práci
8. Špeciálno-pedagogický poradenský proces
9. Komunikácia v špeciálno-pedagogickom poradenskom procese – verbálna komunikácia
10. Komunikácia v špeciálno-pedagogickom poradenskom procese – neverbálna komunikácia
11. Zásady, metódy a formy práce v špeciálno-pedagogickom poradenskom procese
12. Diagnostické metódy v špeciálno-pedagogickom poradenstve – anamnéza
13. Diagnostické metódy v špeciálno-pedagogickom poradenstve – pozorovanie
14. Diagnostické metódy v špeciálno-pedagogickom poradenstve – poradenský rozhovor
15. Fázy špeciálno-pedagogického poradenského procesu
16. Osobnosť poradcu, etické zásady v poradenstve
17. Osobnosť poradcu, príprava poradcu, syndróm vyhorenia
18. Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

Literatúra:

Drapela, V. J., Hrabal, V. 1995. *Vybrané poradenské smery: teorie a strategie*. Praha, Karolinum. ISBN 80-7184-011-4.

Gabura, J., Pružinská, J. 1995. *Poradenský proces*. Praha, Sociologické nakladatelství. ISBN 80-85850-10-9

Kastelová, A., Németh, O. 2013. *Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva*. Bratislava, IRIS. ISBN 978-80-89238-86-6.

- Kastelová, A., Németh, O. 2014 Základy špeciálnopedagogickej diagnostiky a základy špeciálnopedagogického poradenstva. 2. uprav. vyd. Bratislava : Iris, 2014. 210 s.
- Lechta, V., Matuška, O., Zászkaliczsky, P. 1997. *Nové cesty k postihnutým. Rozvoj systému, poradenstva a integrácie*. Bratislava, LiečReh Gúth.
- Németh, O. 2010. *Špeciálno-pedagogické poradenstvo na Slovensku*. Bratislava, Sapientia. ISBN 978-8089229-20-8.
- Németh, O. 2011. *Stručná história špeciálnopedagogického poradenstva na Slovensku*. Bratislava. ISBN 978-80-8118-102-3.
- Pavlis, P. 2006. *Špeciálno-pedagogické poradenstvo – teória a prax*. In: Zborník z medzinárodnej vedeckej špeciálno-pedagogickej konferencie v Prešove, Osveta, Martin, s. 41 – 45, ISBN 80-8063-220-0
- Koncepcie špeciálnopedagogického poradenstva a aktuálne právne normy vzťahujúce sa na problematiku špeciálnopedagogického poradenstva.